

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 13162/2025
15.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића, Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Радослав Спасић, адвокат из ..., против туженог АД за осигурање „Delta Generali Srbija“ из Београда, чији је пуномоћник Немања Алексић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1841/22 од 24.04.2025. године, у седници одржаној 15.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 1841/22 од 24.04.2025. године тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог, **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Великој Плани, Судска јединица у Смедеревској Палинци П 941/19 од 27.09.2021. године и **ОДБИЈА СЕ** захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великој Плани, Судска јединица у Смедеревској Палинци П 941/19 од 27.09.2021. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужилци исплати износ од 1.006.603,00 динара на име накнаде по основу професионалне одговорности као осигуравач по уговору о осигурању број .../... и полиси осигурања број ..., са законском затезном каматом од 26.06.2015. године па до исплате, у року од 15 дана по правноснажности пресуде. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужилци на име трошкове парничног поступка исплати 227.833,00 динара, у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1841/22 од 24.04.2025. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Великој Плани, Судска јединица у Смедеревској Палинци П 941/19 од 27.09.2021. године, у ставу првом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужилце да се обавезе тужени да тужилци исплати износ од 1.006.603,00 динара на име накнаде по основу професионалне одговорности као осигуравач по уговору о осигурању број .../... и полиси осигурања број ..., са законском затезном каматом од 26.06.2015. године па до исплате, у року од 15 дана по правноснажности пресуде, као неоснован. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке

првостепене пресуде, тако што је обавезана тужила да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 75.000,00 динара, у року од 15 дана по пријему писменог отправака пресуде. Ставом трећим изреке, обавезана је тужила да туженом на име трошкова другостепеног поступка исплати 130.166,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Против правноснажне другостепене пресуде донете, тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11.. 10/23) и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, сада покојну ББ, чији је правни следбеник тужила АА, у поступку пред Основним судом у Великој Плани, Судска јединица у Смедеревској Паланци П 332/10, у својству пуномоћника из реда адвоката заступао је Иван Грујић из Поступак је окончан доношењем пресуде П 232/10 од 11.02.2014. године којом је одбијен тужбени захтев тужиле ББ. Пресуда је постала правноснажна 22.07.2014. године, из разлога јер пуномоћник тужиле адвокат Иван Голубовић, иако је уредно пресуду примио дана 07.07.2014. године, није изјавио жалбу. Назначеном пресудом ББ је обавезана да противним странама на име трошкова поступка исплати износ од 943.800,00 динара. Од супротне стране против ББ као дужника покренут је поступак принудног извршења, па је решењем о извршењу И 866/14 од 08.09.2014. године ББ обавезана на плаћање трошкова извршног поступка у износу од 62.803,00 динара и према приложеној признаници, тужила је укупно по овом основу исплатила 1.006.603,00 динара. Адвокат Иван Грујић је био осигуран код туженог по основу одговорности за штету коју може да причини трећим лицима у обављању своје професионалне делатности по уговору о осигурању од професионалне делатности број .../... и полиси осигурања број ... за временски период од 17.05.2014. године до 17.05.2015. године. Сада покојна ББ туженом је дана 07.10.2014. године поднела пријаву штете и приложила писмене доказе. Тужени је својим дописом од 11.06.2015. године известио именовану да њен одштетни захтев није основан и да у конкретном случају не постоји основ за исплату штете. Сада покојна ББ је потписала да је дана 14.10.2014. године примила комплетну документацију, али без пресуде од 11.02.2014. године. Адвокат је саопштио да исту није примио. Изведеним доказима утврђено је да је Иван Грујић заступао по пуномоћју ББ и да је по том основу примио пресуду П 732/10 од 07.02.2014. године и на исту није изјавио жалбу.

При овако утврђеном чињеничном стању првостепени суд је полазећи од одредбе члана 897 и 919. став 1. Закона о облигационим односима, као и члана 4 став 2. Општих услова осигурања од професионалне одговорности адвоката, закључио да је адвокат Иван Грујић начинио груби пропуст јер против првостепене пресуде П 232/10 од 11.02.2014. године није изјавио редовни правни лек – жалбу, која би у себи садржавала и жалбене наводе везане за трошкове поступка, што би било предмет испитивања од стране другостепеног суда. Оваквим пропустом, као и необавештавањем странке о исходу спора и постојању извршне судске одлуке, адвокат Иван Грујић је ББ причинио штету јер је за њу створио нову новчану обавезу која је

настала покретањем извршног поступка и стварањем трошкова који су настали у поступку принудног извршења. Адвокату Ивану Грујићу је пресуда уручена дана 07.07.2014. године. Због неизјављивања жалбе тужилца је у извршном поступку платила укупно 1.006.631,00 динара. Иван Грујић је код туженог био осигуран по полиси осигурања ... за период од 17.05.2014. године до 17.05.2015. године. Стога је тужбени захтев тужилце усвојен.

Другостепени суд није прихватио овакву правну аргументацију првостепеног суда. Преиначио је првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужилце. Ценећи одредбе члана 897, 898. ЗОО као и услове за осигурање професионалне одговорности адвоката, закључио је да је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право. Према члану 6. став 1. тачка 7. Услова за осигурање професионалне одговорности адвоката, искључен је из осигурања предметни пропуст пуномоћника сада покојне ББ. Грађанско-правна одговорност подразумева повреду уговора о заступању, постојање противправности, постојање кривице и постојање каузалне везе између узрока и наступања штетне последице. Прихвата став првостепеног суда да на страни адвоката Ивана Грујића постоји пропуст који се огледа у неизјављивању жалбе на пресуду П 232/10 од 11.02.2014. године, да је именовани адвокат поступао са крајњом непажњом јер није предузео потребне мере опрезности, али да тужилца није доказала да би у поменутом поступку П 232/10 сада покојна ББ успела да њен пуномоћник адвокат није направио пропуст који је последица крајње непажње, тј. није доказала постојање узрочно-последичне везе између пропуста адвоката и штете за коју тврди да је сада пок. ББ претрпела. Закључио је да се нису стекли услови из члана 897. ЗОО, пошто је чланом 6. став 1. тачка 7. Услова за осигурање искључено право на заштиту када је осигураник штету проузроковало намерно.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право.

Наиме, према члану 897. ЗОО прописано је да уговором о осигурању обавезује се уговарач осигурања да плати одређени износ организацији за осигурање (осигуравач), а организације се обавезује да ако се деси догађај који представља осигурани случај, исплати осигуранику или неком трећем лицу накнаду, односно уговорену своту или учини нешто друго. Према члану 919. став 1. ЗОО, прописано је да када се догоди осигурани случај, осигуравач је дужан исплатити накнаду или своту одређеном у уговору у уговореном року и не може бити дужи од 14 дана од дана када је осигуравач добио обавештење да се осигурани случај догодио.

При утврђивању разлога, другостепени суд погрешно закључује да је испуњен услов за искључење из права на заштиту јер је осигурана штета проузрокована не случајно, већ намерно. Прихвата став првостепеног суда да је Иван Грујић имао закључен уговор са туженим као осигуравачем и да је направио пропуст који се огледа у чињеници да није изјавио жалбу на назначену пресуду, а основ за накнаду штете везује за чињеницу да пок. ББ није доказала да би у поменутом предмету П 232/10 успела, те да стога није доказала постојање узрочно-последичне везе између пропуста адвоката и штете. При томе, другостепени суд губи из вида да овај вид одговорности подразумева осигурање које учини уговарач и за пропусте које учини током поступка. Адвокат Иван Грујић је направио одређени пропуст, што прихватају и првостепени и другостепени суд, а ту околност прихвата и Врховни суд. Међутим, другостепени суд

погрешно закључује да се у оваквим случајевима мора оценити околност да ли би тужила, односно правни претходник тужиле успео у спору. Одговорност туженог као осигураваача постоји ако је направљен пропуст уговараача осигурања, а који пропуст је таквог степена који је обухваћен условима осигурања, па се у овом поступку не може утврђивати и ценити да ли би странка – треће лице успело у спору по предмету у ком је направљен пропуст од стране адвоката. Приликом покретања поступка, адвокат од властодавца добија пуномоћје. То је уговор о мандату. У таквој ситуацији адвокат треба да се понаша савесно и професионално и процени да ли може добити тај спор или не, да не би за странку проузроковао непотребне трошкове. Све то је ствар процене у том поступку. У овом поступку везаном за накнаду штете суд се не може упуштати и утврђивати да ли би био добијен спор у том поступку по коме је адвокат добио мандат и тај елемент узимати као узрочно-последичну везу и као основ за накнаду штете. У оваквим поступцима, суд се мора ограничити само на утврђење да ли постоји пропуст који је учинио адвокат или не, да ли је та врста пропуста обухваћена условима за осигурање и да ли је то у складу са законом. Питање да ли би странка која би претрпела штету успела у таквом спору у коме је заступао адвокат је ирелевантно за одлучивање о захтеву у оваквим споровима. Пропуст адвоката је основ за накнаду штете у овом случају, везује се за правноснажност одлуке по предмету П 232/10 од 11.02.2014. године, по којој пресуди је тужена обавезана и за плаћање трошкова. Основ за накнаду штете у оваквим случајевима темељи се на пропусту који је учињен од стране адвоката, а не за исход поступка по предмету у коме је адвокат заступао манданта. Погрешан је закључак другостепеног суда да је испуњен услов за искључење обавезе осигураваача јер је осигурана штета причињена намерно – скривљеним понашањем адвоката. Супротно изведеном, доказима је утврђено да се ради о крајњој непажњи, а не о намери, што значи да нема услова за искључење обавезе осигураваача. Понашање адвоката не може се подвести под одредбу члана 6. став 1. тачка 7. Услова за осигурање, јер адвокат није прекорачио границе датог овлашћења, већ је направио груби превид у смислу професионалне грешке. Како је од стране другостепеног суда погрешно примењено материјално право, то је уважена ревизија тужиле и другостепена пресуда преиначена.

Сходно изнетом, на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**